

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. София, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

при участието на секретаря Весела Хр. Станчева
като разгледа докладваното от Владимир Вълков Търговско дело № 20221100901613 по описа за 2022 година

Предмет на разглеждане е искане с правно основание чл. 625 ТЗ вр. чл. 607а, ал. 1 и чл. 742 ТЗ.

Молителят „Л.О.“ АД – Талин, Естония, представляван от адв. Е. Т. от САК, твърди, че ответникът „Вас Р.А.“ ООД не е изпълнил свое задължение по предоставен му заем с падеж на 19.07.2020 г. Сочи да му е предоставена сума в общ размер от 200 000 евро. Ответникът се задължил да заплати на 19.07.2020 г. и лихва в размер от 68 376 евро, но заплатил само част от тази сума като непогасено останало задължение в размер от 51191,34 евро. Твърди да е формирано и вземане за законна лихва за периода от 20.07.2020 г. до 04.08.2022 г. общо в размер от 41444,45 евро. Застъпва теза, че с оглед страните по договора – търговци, сделката следва да бъде третирана за търговска. Твърди че размерът на задълженията превишава стойността на активите на дружеството. Сочи, че при предприети действия по повод допуснато обезпечение по банковите сметки на дружеството не са установени авоари, а са събрани данни за наложени запори и от други кредитори. Наведен е довод за наличие на свръхзадълженост. Поддържа се да е налице и състояние на неплатежоспособност, обосновано с неизпълнение на изискуемо парично задължение по търговска сделка. Смята за налична презумпцията по чл. 608 ал. 2 ТЗ поради спрени плащания. Иска се да бъде открито производство по несъстоятелност при отчитане на основанието, на най-рано настъпилото основание. Претендират се разности.

Ответникът, уведомен при условията на чл. 54 към 26.10.2022 г. (датата на издаденото пълномощно с указан номер на настоящото дело), не изразява становище по съществото на спора.

Като обсъди наведените в процеса доводи и събраните по делото доказателства, ценени при условията на чл. 235 ГПК, приема за установено следното:

По делото не се спори, а и от представените доказателства се налага извод за постигнато съгласие между страните молителят да предостави на ответника заем в размер на 200 000 евро със срок за погасяване от 1095 дни, считано от датата на подписване на договора. Уговорено е също така, че ответникът дължи лихва в размер на 12 процента годишно, платима едновременно с плащане на главницата. Установява се и че сумата е

наредена по сметка на ответника на 6 вноски, последната от които на 18.09.2017 г. Ответникът отчита хронологично погашение на обща стойност от 33610,27 лв., припокриващо се с признатото и от молителя частично плащане в размер на 17184,66 евро по официалния обменен курс. Осчетоводеният общ размер на задължението към 30.09.2022 г. общо в размер от 357555,73 лв. се равнява на 182815,34 евро. Тази сума съответства на разликата между безспорната в процеса платена сума и размера на главницата по заема. Не се установява обаче ответникът да е отчел договорената лихва, която дори и при отчитане на цялата платена сума в погашение на главницата към датата на падежа по договора за заем възлиза на 65813,52 лв.

От събраните по делото и неоспорени от ответника постановления за привременни мерки се налага извод, че към 28.09.2019 г. предмет на изпълнително производство е публично задължение съставляващо главница 37039,54 лв. и 9555,55 лв. – лихва, а към 08.02.2023 г. публичните задължения на фаза принудително изпълнение от публичен изпълнител са общо в размер от 83113,37 лв.

От заключението на вещото лице К. Г. се установява, че отчетените разходи от дружеството могат да бъдат свързани със заявления предмет на дейност – отглеждане на лозя,. Основна балансова позиция в актива заема групата „Вземания“, които формират повече от 83 % от сумата на актива, а следващата по значение група – предоставени дългосрочни заеми. Вещото лице констатира незначително изменение на собствения капитал, заемащ 2,23 % от пасива при необходим от 1/3, за да осигури регулярното обслужване на производствената и финансовата дейност на дружеството. Установява се известно увеличение на печалбата за 2021 г., но недостатъчно, за да осигури необходимия собствен капитал и калкулирана според ОПР загуба към 30.09.2022 г. от 25 х.лв. Вещото лице отбелязва и че с оглед сезонния характер на основната дейност приходите следват датата на изготвения баланс за нуждите на настоящото производство. Дейността на дружеството се финансира изключително посредством зает капитал – 98 % от пасива, предимно дългосрочни заеми при поддържано съпоставимо ниво още от преди 2017 г.. Установява се относително нисък дял на задълженията към доставчици и нисък дял на публичните задължения. Макар и величини през целия Данните разкриват изключително силна зависимост на търговеца от привлечен капитал.

При установената фактическа обстановка съдът приема следното от правна страна:

Законът овластява неудовлетворен кредитор на парично притезание от търговска сделка да постави под въпрос способността на търговец да участва адекватно в стопанския обмен. При доказана невъзможност с регулярните си приходи от търговска дейност предприятието да покрива краткосрочните си задължения в относително продължителен период от време правният ред утвърждава процедура за оползотворяване потенциала на търговското предприятие. Отсъствието на такъв потенциал води до осребряване на наличното имущество и удовлетворяване на формираните задължения към всички

кредитори, заявили се като очакващи плащане в преклузивен срок. В тази насока търсената в процеса защита предполага да бъде установено специално качество на длъжника – търговец по смисъла на чл. 1 от ТЗ; материалноправната легитимация на молителя, произтичаща от изискуемо задължение по търговска сделка или публичноправно задължение към държавата и общините, породено от търговската му дейност или задължение по частно държавно вземане и трайно установена невъзможност за ответника да обслужва задълженията си.

Правноорганизационната форма на ответника го определя като търговец по смисъла на закона.

Молителят се легитимира като кредитор на ответника. Макар и договорът за заем сам по себе си да не е търговска сделка, следва да бъде споделен доводът на процесуалния представител на молителя за меродавност на персоналният елемент. Сделката е сключена между търговци. Както изрично отбелязва и вещото лице Г. данните сочат ответникът да организира финансовата си дейност чрез привличане на дългосрочни финансови заеми. При тези съображения съдът приема за доказано, че сключената между страните сделка е свързана със занятието на ответника, придаващо ѝ характер на търговска сделка (чл. 286 ал. 1 ТЗ).

Установява се също така, че вземанията на молителя – главница, възнаградителна и обезщетителна лихва, не са удовлетворени нито на договорения падеж – 18.09.2020 г., нито до датата на приключване на устните състезания. Ето защо доказана е материалноправната легитимация на молителя да подложи на проверка финансовото състояние на ответника. Възниква въпросът дали неплащането е въпрос за невъзможност поради отсъствие на краткотрайни активи, позволяващи извършването му в разумен срок, обуславящо развитие на универсалното производство на принудително изпълнение или плод на субективна преценка от страна на длъжника, което изключва производството по несъстоятелност.

Молителя основава довода си за неплатежеспособност на нормата на чл. 608 ал. 3 ТЗ – спиране на плащанията. Нормата размества доказателствената тежест, презумирайки наличие на неплатежеспособност, но не извежда това състояние от неизпълненото парично задължение към един кредитор, а визира като предпоставка за приложението ѝ доказана невъзможност за покриване на задълженията към всички негови кредитори. Единствено при отчитане на всички задължения на ответника придобива смисъл правилото на чл. 608 ал. 3 изр. второ ТЗ – при невъзможност с регулярните си постъпления да посрещне и задължението си към молителя предпочитанието на длъжника да погаси задълженията към избрани от него кредитори остава без правно значение. Липсата на бързоликвидни активи, позволяващи посрещане на краткосрочните парични задължения към всички кредитори води до **спиране на плащанията** – обективното състояние, обуславящо и състоянието на неплатежеспособност. Оттук именно произтича задължението на ответника да докаже, че разполага с ресурси, за да преодолее доказаното от молителя състояние в разумен срок, за да се възползва от нормата на чл. 631 ТЗ (в този смисъл решение № 46 от 20.04.2021 г. по т. д. № 1267/2020 г., ТК, II ТО на ВКС и решение № 139 от 29.11.2019 г. по т. д. № 653/2019 г., ТК, II ТО на ВКС).

В случая се установява, че въпреки настъпилия падеж на вземането за главница към молителя, ответникът продължава да го води като дългосрочно. Ответникът не е отразил и самостоятелното изискуемо вземане за възнаградителна лихва, дължимо ведно с главницата. При условията на чл. 162 ГПК отчетените краткосрочни задължения следва да бъдат коригирани с не по-малко от 423 х.лв.

Същевременно обаче вписаните в книгите неизгодни за издателя им обстоятелства на общо основание се ползват с доказателствена тежест. От приложение № 1 към заключението на вещото лице Г. се установява, че отразеният актив, класифициран като краткотраен (вземания) при определяне коефициентите за ликвидност, същественият дял от тези активи считано от 2018 г. е осчетоводен **над 1 година**. При положение, че ответникът не може да изиска незабавно изпълнението, а дължи да се съобрази с неговия срок. Това придава на актива качеството дълготрайност. Ответникът не изпълни вмененото му процесуално задължение да представи договорите, третиращи включително и тези вземания, а по изложените вече съображения възприетият от вещото лице размер на краткотрайните вземания при определяне коефициентът на обща ликвидност не може да бъде споделен. Следователно, включително и по счетоводни данни на ответника, изводими от Приложение № 1 към заключението на вещото лице Г., краткотрайните активи на дружеството възлизат съответно за 2020 г. на 179 х.лв., а за 2021 г. на 123 х.лв.

При отчитане на неправилно класифицираното от ответника задължение, съответно липсващото отбелязване на формираната възнаградителна лихва, документално удостоверена със сключения договор за заем, еднозначно се налага извод, че ответникът не е разполагал с активи, позволяващи му посрещане на задълженията към молителя, а и към останалите признати от него кредитори.

Ответникът не доказва потенциал за преодоляване на това състояние. Отчетените плащания през 2022 г. макар и значителни по размер, не обосновават извод за обезпечен регулярен приход, гарантиращ на ответника възможност да посрещне всички свои задължения. Както отбелязва и вещото лице при анализа си на финансово-икономическото състояние на дружеството основен източник за обслужване на задълженията му е ползване на заемен капитал. При положение, че не се доказва привлеченият по този начин ресурс да е бил достатъчен за посрещане на паричните задължения към всички кредитори на ответника, извод за преодоляване на установеното състояние на неплатежоспособност през 2022 година е невъзможен.

По изложените съображения настоящият състав приема за доказано състоянието на неплатежоспособност, продължаващо и към момента на приключване на устните състезания. Началната му дата изисква еднозначно установен момент на превизиране в стойностно изражение на краткосрочните задължение над краткотрайните активи. Понеже основа за този извод е оценката на цялостното финансово-икономическо състояние падежът на вземането на молителя не е меродавен. Съдът приема обаче, че обобщената информация, възпроизведена и в заключението на вещото лице позволява еднозначен извод, че неплатежоспособността дътира от 31.12.2020 г. С оглед необорената презумпцията по чл.

608 ал. 3 ТЗ и недоказана към последващ момент възможност ответникът да посрещне изискуемите си парични вземания в разумен срок, тази дата следва бъде обявена и за начална.

Доказателствата по делото позволяват свързване на актива с оспорените от адв. Т. вземания с наличните данни към 31.12.2021 г. Стойностното изражение не е достатъчно за извод, че именно тези вземания са фигурирали в баланса на дружеството и през предходните отчетни периоди. Ето защо и дори да се приеме, че вземанията към 31.12.2021 г. не са съществували, то тази дата е последваща по отношение на еднозначно установената

Дори да се приеме, че при съобразяване правилото на чл. 161 ГПК може да бъде защитен извод за превишение на задълженията над активите в имуществото на ответника, това не е възможно преди дата 31.12.2021 г. Като последваща обаче тази дата изключва кумулативно заявеното основание за откриване на производство по несъстоятелност – свръхзадълженост.

Липсват обективни данни, които да разкриват неплатежоспособност към твърдения от молителя момент – 01.01.2017 г.

Наличните данни сочат на имущество, позволяващо посрещане на първоначалните разноси в производството по несъстоятелност, .

По разноските

С оглед изхода от спора в тежест на ответника следва да бъдат възложени направените от молителя и доказани по делото разноси. Дължимата държавна такса за молба в производство по несъстоятелност е в размер на 250 лв., до която сума и следва да бъде редуцирано така посоченото перо в приложения по делото списък.

Мотивиран от изложеното съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА на „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: област: София (столица), Община: Столична, р-н „*****“, ж.к. „*****“, ул. ***** и **ОПРЕДЕЛЯ НАЧАЛНА ДАТА** на неплатежоспособността – **31.12.2020 г.**

ОТКРИВА на основание чл. 630 ал. 1 ТЗ **ПРОИЗВОДСТВО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ** по отношение на „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК *****.

ДОПУСКА на основание чл. 630 ал. 1 т. 4 ТЗ **ЗАПОР** върху касовата наличност на „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК *****.

НАЗНАЧАВА за временен синдик на „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК ***** **Х. М.**, утвърдена със заповед № ЛС-04-72 от 21.02.2006 г, обнародвана в Държавен вестник бр. 16

от 21.02.2006 г.

ОПРЕДЕЛЯ възнаграждение в размер на 1000 лв.

ОПРЕДЕЛЯ 3-дневен срок за встъпване в длъжност, считано от датата на връчване на съобщението

УКАЗВА на управителите на „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК *****, че в 14-дневен срок от датата на съдебното решение дължат да предоставят на съда и на синдика:

1. необходимата информация във връзка с дейността на предприятието и за имуществото си;
2. списък на плащанията в брой или чрез банков превод, които надвишават 1200 лв. и са извършени в срок от 6 месеца преди началната дата на неплатежоспособността;
3. списък на извършените плащания от длъжника на свързани с него лица за срок от една година преди началната дата на неплатежоспособността;
4. нотариално заверена декларация, в която да посочат отделните вещи, имуществени права и вземания, имената и адресите на длъжниците си.

УКАЗВА на временния синдик, че следва да депозира по делото декларация-съгласие по чл. 656 ал. 1 и ал. 2 ТЗ към датата на встъпване в длъжност.

НАСРОЧВА първо събрание на кредиторите на 05.04.2023 г. от 10:00 ч. в залата, определена за разглеждане на делата от VI-13 състав, при следния дневен ред:

1. изслушване доклада на временния синдик по чл. 668, т. 2 ТЗ;
2. избор на постоянен синдик и предложение за назначаването му;
3. избор комитет на кредиторите.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 1 ГПК „**ВАС Р.А.**“ **ООД**, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: област: София (столица), Община: Столична, р-н „*****“, ж.к. „*****“, ул. ***** да заплати на „Л.О.“ АД с адрес по делото: гр. София, бул. „*****“, сумата **30504,08 лева**.

Съдия при Софийски градски съд: _____